

SPOSÓB ZACHOWANIA SIĘ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA BURZ Z NAWAŁNICAMI DESZCZU I GRADU

Burze – są to intensywne opady deszczu lub deszczu i gradu, którym towarzyszą silne wyładowania elektryczne w atmosferze (pioruny). Piorunowi często towarzyszy grom dźwiękowy (grzmot) oraz zjawisko świetlne (błyskawica). Piorun może wywołać **pożar** a uderzenia pioruna mogą rozrywać pnie drzew i mury, potrafią oderwać płyty kamienne wykładzin dachowych, murów ważące do 100 kg i odrzucić je na kilka metrów, przepalają cienkie druty, wywołują uszkodzenia instalacji elektrycznych, telefonicznych i innych opartych o metalowe przewody, niszczą urządzenia elektryczne a porażenie piorunem może spowodować poważne uszkodzenia ciała lub śmierć.

DLATEGO: Przygotuj swoją rodzinę na umiejętność zachowania się po usłyszeniu prognozy pogody lub przeczytania komunikatu - ostrzeżenia o możliwości wystąpienia silnych wiatrów, burz z nawałnicami deszczu i gradu:

1. Upewnij się, czy wszyscy członkowie twojej rodziny wiedzą jak postępować w czasie burzy, oraz naucz ich jak wyłączać gaz, elektryczność i wodę.
2. Opracuj plan komunikowania się w czasie zagrożenia na okoliczność, gdy członkowie rodziny są rozdzieleni (realny przypadek, gdy dorośli są w pracy, a dzieci w szkole).
3. Naucz dziecko, jak i kiedy wzywa się **Policję (tel. 997), Straż Pożarną (tel. 998) i Pogotowie (tel. 999)** oraz które radio jest nastrojone na odbiór informacji o stanie zagrożenia.

Uwaga: Jeżeli ujrzymy chmurę o podstawie bardzo ciemnej a do tego widać błyski i słyszą odległe grzmoty to natychmiast powinniśmy opuścić park, las czy inne miejsce w terenie i natychmiast udać się do domu lub inne bezpieczne miejsce. Aby w prosty sposób policzyć odległość na której aktualnie znajduje się burza wystarczy zmierzyć czas od błysku do grzmotu i przeliczyć go **zakładając, że 3 sekundy = około 1 km, lub czas (w sekundach) przemnożyć przez 340** (związane to jest z prędkością rozchodzenia się dźwięku które dla temperatury powietrza 15°C przy normalnym ciśnieniu równe jest 340 m/s = 1225 km/h). Np. błysk – czas pomiaru do grzmotu 12 s – odległość burzy $12 \times 340 = 4080$. Burza około 4 km. Na podstawie kolejnych pomiarów można określić czy burza oddala się od nas czy przybliża.

POLSCY ŁOWCY BURZ

RADAR BURZOWY

Po ogłoszeniu ostrzeżenia przed burzą:

1. Miej włączone radio bateryjne na częstotliwość radia regionalnego albo program regionalny w celu uzyskania komunikatu o zagrożeniu i sposobach postępowania.
2. Zabezpiecz swoje mieszkanie (dom):
 - zamknij okna, zaciągnij story, opuść żaluzje,
 - uprzątnij z obejścia przedmioty, które mogłyby narobić szkód (porwane przez wiatr),
 - zapewnij sobie odpowiednią ilość źródeł światła, jak: latarki elektryczne (baterie do latarek i odbiorników radiowych), świece, doładowanie telefonów komórkowych,
 - sprawdź stan apteczki pierwszej pomocy i zaopatrz się w niezbędne materiały i leki
 - przygotuj rzeczy, które mogą być potrzebne w czasie ewakuacji tj. dokumenty, odzież, żywność,

wartościowe rzeczy,

- nie parkuj pojazdów w pobliżu drzew i słupów trakcji elektrycznych.

Podczas burzy (w domu):

1. Wyłącz główny wyłącznik prądu i gazu, odłącz anteny – ograniczy to niebezpieczeństwo powstania pożaru.
2. Unikaj korzystania z telefonów stacjonarnych przewodowych oraz urządzeń elektrycznych, przede wszystkim tych obsługiwanych ręcznie. Korzystanie z tych urządzeń grozi porażeniem impulsem rozchodzącym się w przewodach instalacji. Sprzęt domowy, zwłaszcza elektronikę – RTV, komputery itp. należy odłączyć od sieci elektrycznej i innych instalacji przewodowych (np. instalacji antenowych, telekomunikacyjnych, sieci internetowych, TV kablowej itp.), co zapewni ochronę tych urządzeń przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Przebywając (poza domem) - NIE WOLNO:

1. Kąpać się.
2. Spacerować.
3. Stawać (chować się):
 - pod samotnie rosnącymi drzewami (prąd wyładowania przepływający rdzeniem drzewa doprowadza do gwałtownego odparowania znajdującej się w nim wody i w efekcie bardzo groźnego wybuchu),
 - w pobliżu wysokich metalowych masztów, ponieważ często uderza w nie piorun
 - w pobliżu linii elektroenergetycznych
4. Znajdować się w pobliżu zbiorników i cieków wodnych (podobnie połączenie wilgotnego mchu stanowią zagrożenie)
5. Zatrzymywać się pod trakcjami elektrycznymi, planszami reklamowymi, drzewami itp.

PONADTO:

1. Osoba przebywająca na otwartej przestrzeni powinna znaleźć pomieszczenie, budynek, ziemiankę i ukryć się w nim. W przypadku braku innej możliwości schronić się w zagłębieniu terenu, nie kłaść się na ziemi. Najbezpieczniej jest ukucnąć ze złączonymi i podciągniętymi do siebie nogami, oraz odrzucić lub położyć na ziemi duże przedmioty metalowe przewodzące prąd.
2. Przebywając w lesie należy szukać schronienia pod najniższymi drzewami.
3. Żeglując lub pływając w jeziorze należy natychmiast skierować się do najbliższego brzegu.
4. Osoby znajdujące się w górach powinny niezwłocznie zejść ze szczytów i grani, około 100 metrów niżej, najlepiej na stronę zawiętrzną (przeciwną do kierunku zbliżania się burzy). Mogą one usiąść na plecach (nie na stelażu!), tak aby odizolować się od podłoża i zabezpieczyć przed wtórnym porażeniem od prądów powierzchniowych. Próbuąc kryć się w jaskiniach lub wnękach trzeba uważać, aby nie znaleźć się w miejscach, w których można stać się "pomostem" dla przepływających prądów (np. wejścia jaskiń, wąskie lub niskie groty). Strop powinien znajdować się co najmniej 3 metry nad nami, a ściany 1 metr od nas. Nie można dotykać wysokich, pionowych ścian skał.
5. Grupy osób pozostające na otwartej przestrzeni powinny się rozproszyć w odległości do kilkudziesięciu metrów, tak by na wypadek porażenia część grupy mogła udzielić pomocy porażonym.

Bardzo dobrymi miejscami na schrony są wnętrza klatek, kratownic (w tym i masztów), wagoników kolejki górskiej. Nie wolno jednak dotykać metalowych elementów konstrukcji. Także samochody chronią przed piorunem. Wymienione obiekty spełniają funkcję klatki Faradaya.

Jeżeli służby ratownicze zalecają ewakuację:

1. Wyrusz tak szybko jak to tylko możliwe.
2. Opuszczając mieszkanie wyłącz energię elektryczną, oraz główny zawór wody i gazu.
3. Zawiadom kogoś, dokąd się ewakuujesz.
4. Zabierz przygotowany wcześniej bagaż, oraz ciepłą odzież.

Po przejściu burzy:

1. Udziel pierwszej pomocy rannym i poszkodowanym osobom oraz zawiadom pogotowie i służby ratownicze.
2. Unikaj leżących lub zwisających przewodów elektrycznych.
3. Ostrożnie poruszaj się po domu (mieszkaniu).
4. Sprawdź instalację (gazową, elektryczną, wodociągową) przed wejściem do innego domu mieszkania.
5. Stosuj się do poleceń kierujących działaniami ratowniczymi.

Budynki i inne wysokie konstrukcje muszą być zabezpieczone piorunochronem, chroniącym je w czasie burzy. Instalacje elektryczne, w tym i sieci przesyłowe zabezpiecza się bezpiecznikami przeciwprzepięciowymi.

O wszystkich zdarzeniach, mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi informuj Dyżurnego Miasta tel. 89 5228112 lub służby ratownicze z wykorzystaniem numeru alarmowego 112.